

'Theo Olof maakte in ons eerste gesprek meteen duidelijk wat hij echt niet in deze cd-box wilde'

Een bescheiden meesterviolist

De vorig jaar overleden violist Theo Olof wordt postuum geëerd met een bijzondere cd- en dvd-box. Initiatiefnemer Okke Dijkhuizen kreeg hulp van de musicus zelf bij het kiezen van de juiste opnamen.

TEKST **Peter van der Lint**



KLASSIEK
Theo Olof
Violinist (Document)

★★★★★

Voor producties als deze fantastische cd-box met historische opnamen van violist Theo Olof (1924-2012) heb je mensen nodig die hun nek willen uitsteken. Zeker in deze tijden van almaar meer terugtrekkende fondsen en andere geldschietters. Okke Dijkhuizen, jarenlang programmamaker op Radio 4 voor de EO, is zo iemand. Ondanks het negatieve advies van zijn persoonlijk financieel adviseur zette hij door en ligt er nu een schitterend geluidsdocument van Olof, de musicus die zo'n bescheiden, maar belangrijke rol in het Nederlandse muziekleven heeft gespeeld.

Heel bijzonder aan deze box – met vijf cd's en twee dvd's – is het Nederlandse accent op de uitgevoerde muziek. Dat is trouwens de filosofie achter Dijkhuizen's in 2008 opgerichte cd-label Document, onbekend Nederlands repertoire uitlichten, dingen onderstrepen die niet door anderen gedaan worden. Zo herbergt de tweede cd in deze box bijvoorbeeld achter elkaar de vioolconcerten van Willem Pijper (1939), Hans Henkemans (1950) en Henk Badings (1954). Een unieke constellatie en een uitiem bewijs – mocht dat nog nodig zijn – van de grote en veelzijdige kwaliteiten van Olof.

Theo Olof deelde jarenlang met zijn collega Herman Krebbers het concertmeesterschap. Eerst samen bij het Residentie Orkest in Den Haag, daarna bij het Koninklijk Concertgebouworkest. Naast een uitmuntend violist was Olof ook een aangenaam causeur en een aardige stukjesschrijver. Zijn bekende bundel met geestige muziekverhalen 'Daar sta je dan' is opnieuw uitgegeven en is onderdeel van de nieuwe cd-box.

Het idee voor een eerbetoon in geluid ontstond bij Dijkhuizen toen hij in de afgelopen jaren steeds meer archiefboxen van Nederlandse musici zag verschijnen: Herman Krebbers, Elly Ameling, Han de Vries. Van Olof was er weinig. In september 2010 legde Dijkhuizen aan de toen 86-jarige violist zijn plannen voor. Olof, grote motor en oprichter van Radio 4, waardeerde het werk dat Dijkhuizen voor die zender had gedaan en vond dat de radioproducer de aangewezen persoon was om zo'n breed overzicht van zijn muzikale erfenis te maken.

"Olof maakte tijdens ons eerste gesprek wel meteen duidelijk wat hij per se niet in het overzicht wilde", vertelt Dijkhuizen. "Absoluut niet de opname van het Dubbelconcert van Bach met Herman Krebbers – een van zijn allerbeste platen. En ook niet het concert van Tsjajkovski dat hij speelde bij zijn afscheid van het Koninklijk Concertgebouworkest. En er waren wensen. Hij wilde dolgraag de opname van de Vioolsonate van Janáček met Daniel Wayenberg erbij hebben. Die heb ik via EMI in Londen kunnen achterhalen, en we hebben de kwaliteit van die opname behoorlijk kunnen opknappen. Hij vond dat het 'Concerto funèbre' van Karl Amadeus Hartmann ook in de box thuishoorde. Dat is eigenlijk de enige overlapping, omdat die opname ook al in de grote anthologie met radio-opnamen van het Con-



Theo Olof (l) en Herman Krebbers. De opname van hun Dubbelconcert van Bach, een van de bekendste platen van Olof, staat niet op de cd's.

'Een paar dagen voordat Olof overleed, heeft hij me nog bedankt. De foto op de cover van de box heeft hij nog zelf uitgezocht.'

certgebouworkest zit. Van de concerten van Henkemans en Berg, die ook in dat overzicht opgenomen zijn, hebben we voor onze box andere registraties gebruikt. Ontroerd was Olof dat ik de opname vond van het Vioolconcert van Lex van Delden uit 1978; hij dacht dat die verloren was gegaan."

"In het Nederlands Instituut voor Beeld en

Geluid heb ik alles wat ik kon bemachtigen verzameld. Veel meer dan dat er op dit overzicht paste. Ik heb nog zoveel materiaal uit de jaren vijftig liggen dat ik daar met gemak een aparte box met nog eens vier cd's van zou kunnen samenstellen. Unieke zaken. Eerst maar eens zien of er voldoende interesse is in deze eerste verzameling. De financiële situatie was wat precair, maar ik heb uit morele overwegingen doorgezet. Gelukkig waren er mensen die zich heel enthousiast over het initiatief toonden, zoals Bernard Haitink en uiteraard ook de familie van Olof. Een paar dagen voordat Olof overleed, heeft hij me nog bedankt. De foto die de cover van de box siert heeft hij nog zelf uitgezocht en goedgekeurd."

Dijkhuizen's zorgvuldig samengestelde box vult op velerlij manieren leemtes in onze nationale muziekhistorie. Niet alleen hebben we nu in één keer veel belangwekkende opnamen van Olof, maar ook belangrijke geluidsdocumenten van Nederlandse composities. Naast de al genoemde concerten van Van Delden, Pijper,

Badings en Henkemans speelt Olof hier ook stukken van Van Vlijmen, Keuris, De Leeuw en Kox onder dirigenten als Haitink, Fournet, Sanderling, Van Otterloo en Kondrasjin. Deze laatste dirigerde in 1977 een werkelijk fenomenale uitvoering van het Vioolconcert van Benjamin Britten, waarin Olof zijn absolute meesterschap toont. Op de al even mooi samengestelde kamermuziek-cd is pianiste Janine Dacosta meestal zijn inspirerende partner.

Op de bijgevoegde dvd's staan twee documentaires over Olof, waarvan de ene een lang portret is van Rudolf Keers uit 1974. En er is een tv-registratie uit 1980 van het Vioolconcert van Brahms met het Radio Filharmonisch Orkest onder leiding van Hans Vonk. Een prachtig ingebonden boekje met veel informatie completeert dit fascinerende overzicht van een markant figuur uit het recente verleden.

De cd-box is te koop bij de betere klassieke vakhandel of te bestellen via internet: www.documuziekproductie.nl